ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/495 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Μαρτίου 2015

για τη δημιουργία καταλόγου επιτήρησης των ουσιών για την παρακολούθηση σε επίπεδο Ένωσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2015) 1756]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων καθώς και σχετικά με την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 8β παράγραφος 5,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 8β παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/105/ΕΚ προβλέπει την κατάρτιση καταλόγου επιτήρησης ο οποίος, σε πρώτη φάση, περιλαμβάνει κατά μέγιστο 10 ουσίες ή ομάδες ουσιών για τις οποίες πρέπει να συλλέγονται δεδομένα παρακολούθησης σε επίπεδο Ένωσης με σκοπό την υποστήριξη της μελλοντικής διαδικασίας ιεράρχησης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]). Ο κατάλογος θα πρέπει να περιλαμβάνει ένδειξη των υλικών φορέων παρακολούθησης και των πιθανών μεθόδων ανάλυσης που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος.

(2) Το άρθρο 8β της οδηγίας 2008/105/ΕΚ καθορίζει, μεταξύ άλλων, τους όρους και τις λεπτομέρειες για την παρακολούθηση των ουσιών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτήρησης, για την υποβολή εκθέσεων με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από τα κράτη μέλη, καθώς και για την επικαιροποίηση του καταλόγου.

(3) Οι ουσίες που πρέπει να συμπεριληφθούν στον κατάλογο επιτήρησης επιλέγονται μεταξύ εκείνων για τις οποίες τα διαθέσιμα στοιχεία καταδεικνύουν ότι ενδέχεται να δημιουργούν σημαντικό κίνδυνο σε επίπεδο Ένωσης για το υδάτινο περιβάλλον ή μέσω αυτού, για τις οποίες, όμως, τα στοιχεία παρακολούθησης είναι ανεπαρκή για να εξαχθεί συμπέρασμα ως προς τον πραγματικό κίνδυνο που ενέχουν. Οι ουσίες υψηλής τοξικότητας που χρησιμοποιούνται σε πολλά κράτη μέλη και απορρίπτονται στο υδάτινο περιβάλλον, αλλά είτε δεν παρακολουθούνται είτε παρακολουθούνται σπανίως, θα πρέπει να εξετάζονται ως υποψήφιες για συμπερίληψη στον κατάλογο επιτήρησης. Κατά την εν λόγω διαδικασία επιλογής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε) του άρθρου 8β παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/105/ΕΚ, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους νεοεμφανιζόμενους ρύπους.

(4) Η παρακολούθηση των ουσιών του καταλόγου επιτήρησης θα πρέπει να παράγει υψηλής ποιότητας δεδομένα σχετικά με τις συγκεντρώσεις των ουσιών αυτών στο υδάτινο περιβάλλον, κατάλληλα για τον σκοπό της υποστήριξης, σε ξεχωριστή διαδικασία επανεξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, των αξιολογήσεων βάσει του κινδύνου οι οποίες αποτελούν τη βάση του προσδιορισμού των ουσιών προτεραιότητας. Στο πλαίσιο της εν λόγω επανεξέτασης, οι ουσίες που διαπιστώνεται ότι εμφανίζουν σοβαρό κίνδυνο θα πρέπει να εξετάζονται ως υποψήφιες για συμπερίληψη στον κατάλογο των ουσιών προτεραιότητας. Στην περίπτωση αυτή θα καθορίζεται επίσης ένα ποιοτικό περιβαλλοντικό πρότυπο στο οποίο θα πρέπει να ανταποκρίνονται τα κράτη μέλη. Η πρόταση συμπερίληψης μιας ουσίας στον κατάλογο των ουσιών προτεραιότητας θα υπόκειται σε εκτίμηση επιπτώσεων.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 8β παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/105/ΕΚ, οι ουσίες diclofenac, 17-beta-estradiol (E2) και 17-alpha-ethinylestradiol (EE2) θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον πρώτο κατάλογο επιτήρησης για τη συλλογή στοιχείων παρακολούθησης προκειμένου να διευκολυνθεί ο καθορισμός των κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση του κινδύνου που δημιουργούν οι εν λόγω ουσίες. Η ουσία οιστρόνη (E1) θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται στον κατάλογο επιτήρησης εξαιτίας της στενής της χημικής σχέσης με την ουσία 17-beta-estradiol (οιστραδιόλη-17β), της οποίας αποτελεί προϊόν διάσπασης.

(6) Κατά τη διάρκεια του 2014 η Επιτροπή συγκέντρωσε στοιχεία για μια σειρά άλλων ουσιών που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στον κατάλογο επιτήρησης. Έλαβε υπόψη τις πηγές πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 8β παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/105/ΕΚ και ζήτησε τη γνώμη εμπειρογνωμόνων των κρατών μελών και ομάδων ενδιαφερομένων. Διενεργήθηκε διαδικασία κατάταξης. Αυτή αφορούσε ιδίως ουσίες που προσέγγιζαν τον χαρακτηρισμό της ουσίας προτεραιότητας κατά την επανεξέταση των ουσιών προτεραιότητας που ολοκληρώθηκε τελευταία, αλλά για τις οποίες χρειάζονταν ακόμη στοιχεία παρακολούθησης προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη σημαντικού κινδύνου. Η

([1]) ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 84.
([2]) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

Επιτροπή εξέτασε επίσης διάφορες άλλες ουσίες που προσδιορίζονται ως δυνητικοί νεοεμφανιζόμενοι ρύποι, για τις οποίες υπήρχε μικρός αριθμός ή απουσία πρόσφατων δεδομένων παρακολούθησης. Ο κίνδυνος που εμφανίζει καθεμία από τις ουσίες αυτές υπολογίστηκε από τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τους εγγενείς τους κινδύνους και την έκθεση του περιβάλλοντος σε αυτούς. Η έκθεση εκτιμήθηκε από δεδομένα σχετικά με την έκταση της παραγωγής και της χρήσης, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν πραγματικών δεδομένων παρακολούθησης.

(7) Κατά τη διάρκεια της συλλογής δεδομένων σχετικά με τις ουσίες του πρώτου καταλόγου, προέκυψαν πρόσθετα δεδομένα παρακολούθησης για ορισμένες από τις ουσίες αυτές. Η διαθεσιμότητα αξιόπιστων, επικαιροποιημένων δεδομένων για τουλάχιστον τέσσερα κράτη μέλη θεωρήθηκε επαρκής για τη μη συμπερίληψη ουσιών στον κατάλογο επιτήρησης. Όταν οι εν λόγω ουσίες δεν ελήφθησαν υπόψη, παράλληλα με ορισμένες άλλες για την τοξικότητα των οποίων υπήρχαν συγκεκριμένες αμφιβολίες, ή με ουσίες η χρήση των οποίων αναμενόταν να διακοπεί, οι ακόλουθες προσδιορίστηκαν ως ουσίες με την πλέον υψηλή κατάταξη: oxadiazon, methiocarb, 2,6-δι-tert-βουτυλο-4-μεθυλοφαινόλη, tri-allate, τέσσερα νεονικοτινοειδή παρασιτοκτόνα, το μακρολιδικό αντιβιοτικό ερυθρομυκίνη και το 4-μεθοξυκινναμωμικό 2-αιθυλεξύλιο. Οι εν λόγω ουσίες θα πρέπει, επομένως, να συμπεριληφθούν επίσης στον κατάλογο επιτήρησης, ταυτοποιούμενες με τον αριθμό της Chemical Abstracts Service (CAS) και τον αριθμό της ΕΕ. Διαπιστώθηκε, επίσης, ότι ένα πέμπτο νεονικοτινοειδές παρασιτοκτόνο και δύο άλλα μακρολιδικά αντιβιοτικά εμφανίζουν δυνητικά σημαντικό κίνδυνο. Το ενδεχόμενο ότι ουσίες με τον ίδιο τρόπο δράσης θα μπορούσαν να έχουν προσθετικό αποτέλεσμα δικαιολογεί επιπροσθέτως την πρόταση για την ταυτόχρονη καταχώρισή τους στον κατάλογο επιτήρησης. Θα πρέπει να είναι δυνατή η ταυτόχρονη ανάλυση των νεονικοτινοειδών, όπως και των μακρολίδιων αντιβιοτικών που θα τους επιτρέψει να ομαδοποιηθούν στον κατάλογο.

(8) Σύμφωνα με το άρθρο 8β παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/105/ΕΚ, η Επιτροπή έχει εντοπίσει πιθανές μεθόδους ανάλυσης για τις προτεινόμενες ουσίες. Το όριο ανίχνευσης της μεθόδου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τόσο χαμηλό όσο η ειδική για την ουσία προβλεπόμενη συγκέντρωση χωρίς επιδράσεις, για κάθε ουσία στον σχετικό υλικό φορέα. Εάν νέες πληροφορίες οδηγούν σε μείωση της προβλεπόμενης συγκέντρωσης χωρίς επιδράσεις για συγκεκριμένες ουσίες, το ανώτατο αποδεκτό όριο ανίχνευσης της μεθόδου ενδέχεται να πρέπει να μειωθεί, ενώ οι ουσίες αυτές παραμένουν στον κατάλογο. Οι αναλυτικές μέθοδοι δεν θεωρείται ότι συνεπάγονται υπερβολικό κόστος.

(9) Για λόγους συγκρισιμότητας, όλες οι ουσίες θα πρέπει να παρακολουθούνται στα συνολικά δείγματα ύδατος. Ωστόσο, η ουσία 4-μεθοξυκινναμωμικό 2-αιθυλεξύλιο θα ήταν σκόπιμο να παρακολουθείται και στα αιωρούμενα σωματίδια ή στο ίζημα, λόγω της τάσης της να διαχωρίζεται σε αυτόν τον υλικό φορέα.

(10) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Ο πρώτος κατάλογος επιτήρησης των ουσιών για παρακολούθηση σε επίπεδο Ένωσης, που αναφέρεται στο άρθρο 8β της οδηγίας 2008/105/ΕΚ, καθορίζεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2015.

Για την Επιτροπή
Karmenu VELLA
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος επιτήρησης ουσιών για παρακολούθηση σε επίπεδο Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 8β της οδηγίας 2008/105/ΕΚ

Ονομασία της ουσίας/ομάδας ουσιών	Αριθμός CAS (1)	Αριθμός ΕΕ (2)	Ενδεικτική αναλυτική μέθοδος (3) (4) (5)	Μέγιστο αποδεκτό όριο μεθόδου ανίχνευσης (ng/l)
Αιθινυλοιστραδιόλη 17α (ΕΕ2)	57-63-6	200-342-2	SPE μεγάλου όγκου — LC-MS-MS	0,035
Οιστραδιόλη 17β (Ε2), οιστρόνη (Ε1)	50-28-2, 53-16-7	200-023-8	SPE — LC-MS-MS	0,4
Diclofenac	15307-86-5	239-348-5	SPE — LC-MS-MS	10
2,6-δι-tert-βουτυλο-4-μεθυλοφαινόλη	128-37-0	204-881-4	SPE — GC-MS	3 160
4-μεθοξυκινναμωμικό 2-αιθυλεξύλιο	5466-77-3	226-775-7	SPE — LC-MS-MS ή GC-MS	6 000
Μακρολιδικά αντιβιοτικά (6)			SPE — LC-MS-MS	90
Methiocarb	2032-65-7	217-991-2	SPE — LC-MS-MS ή GC-MS	10
Νεονικοτινοειδή (7)			SPE — LC-MS-MS	9
Oxadiazon	19666-30-9	243-215-7	LLE/SPE — GC-MS	88
Tri-allate	2303-17-5	218-962-7	LLE/SPE — GC-MS ή LC-MS-MS	670

(1) Chemical Abstracts Service

(2) Αριθμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης — μη διαθέσιμος για όλες τις ουσίες

(3) Για να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων από διαφορετικά κράτη μέλη, όλες οι ουσίες παρακολουθούνται στα συνολικά δείγματα ύδατος.

(4) Μέθοδοι εκχύλισης:
LLE — εκχύλιση υγρού-υγρού
SPE — εκχύλιση στερεάς φάσης
Αναλυτικές μέθοδοι:
GC-MS — Αεριοχρωματογραφία-φασματομετρία μάζας
LC-MS-MS — Υγρή χρωματογραφία (δίδυμη) φασματομετρία μάζας τριπλού τετραπόλου

(5) Για την παρακολούθηση του 4-μεθοξυκινναμωμικού 2-αιθυλεξυλίου στα ολικά αιωρούμενα σωματίδια (SPM) ή στο ίζημα (μέγεθος < 63μm), ενδείκνυται η ακόλουθη αναλυτική μέθοδος: SLE (εκχύλιση στερεού-υγρού) — GC-MS, με ανώτατο όριο ανίχνευσης 0,2 mg/kg.

(6) Ερυθρομυκίνη (αριθμός CAS 114-07-8, αριθμός ΕΕ 204-040-1), κλαριθρομυκίνη (αριθ. CAS 81103-11-9), αζιθρομυκίνη (αριθμός CAS 83905-01-5, αριθμός ΕΕ 617-500-5)

(7) Imidacloprid (αριθμός CAS 105827-78-9/138261-41-3, αριθμός ΕΕ 428-040-8), Thiacloprid (αριθ. CAS 111988-49-9), Thiamethoxam (αριθμός CAS 153719-23-4, αριθμός ΕΕ 428-650-4), Clothianidin (αριθμός CAS 210880-92-5, αριθμός ΕΕ 433-460-1), Acetamiprid (αριθμός CAS 135410-20-7/160430-64-8)